

III

(Oplysninger)

KOMMISSIONEN

ALMINDELIG INDKALDELSE AF FORSLAG 2002 (EAC 29/01)

Fællesskabets handlingsprogram for uddannelse Socrates

(sidste frist for visse aktioner er allerede 1. november 2001)

(2001/C 191/10)

(EØS-relevant tekst)

I. INDLEDNING

1. Den stigende vigtighed af uddannelse, træning og livslang uddannelse for EU

Det Europæiske Råd har i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 placeret udviklingen af det vidensbaserede samfund — der ses som nøglen til langsigtet konkurrencedygtighed og til indfrielse af borgernes personlige aspirationer — øverst på EU's politiske program. Uddannelse og kunsten spiller en central rolle i den henseende. Som Fællesskabets handlingsprogram på uddannelsesområdet vil »Socrates« bidrage med alle sine ressourcer til at nå de politiske målsætninger, der blev opstillet i Lissabon.

Dermed vil det være medvirkende til at opfylde medlemsstaternes forpligtigelser, sådan som de er nedfældet i indledningen til Amsterdam-traktaten, om at give Europas borgere uddannelse af højeste kvalitetsmæssige standard samt mulighed for hele livet igennem at ajourføre denne viden. Derfor vil det at give rent praktisk udtryk for princippet **Livslang uddannelse** blive gjort til det styrende princip i anden fase af Socrates.

Efter det mandat, som det Europæiske Råd afgav på mødet i Lissabon i marts 2000, vedtog Uddannelsesrådet på mødet den 12. februar 2001 en rapport vedrørende **»The concrete future objectives of education and training systems«** (dvs. De konkrete målsætninger fremover for uddannelses- og undervisningssystemer). Rapporten fokuserer på tre målsætninger, der skal indfris i løbet af det næste årti: 1) Forøgelse af kvalitet og effektivitet i EU's uddannelses- og undervisningssystemer, 2) Muliggørelse af alles adgang til uddannelses- og undervisningssystemer samt 3) Åbning af uddannelses- og undervisningssystemer for verden som helhed. En handlingsplan vil fremsætte de konkrete trin, der skal til for at virkeliggøre disse målsætninger.

2. Anden fase af Socrates-programmet

Afgørelsen om iværksættelsen af anden fase af Socrates-programmet blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet den 24. januar 2000 (Afgørelse nr. 253/2000/EF). Programmet dækker perioden 2000-2006 og har et budget (EU 15) på 1 850 mio. EUR. Ud over EU's 15 medlemsstater er

programmet ligeledes åbent for deltagelse fra EFTA-EØS-lande⁽¹⁾ inden for rammerne af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde samt for de kandidatlande, der søger om optagelse⁽²⁾.

I løbet af perioden for denne indkaldelse af forslag, kan der indgives ansøgninger vedrørende aktiviteter, der involverer personer og institutioner i alle disse lande. Der uddeles stipendier i forbindelse med deltagelse af de lande, som ikke er EU-medlemsstater, forudsat at:

En fuldstændig beskrivelse af Socrates-programmet, samt hvilke stipendier, der kan søges under hver af programmets aktioner, findes i Vejledning for ansøgere (juni 2000-udgaven), som er blevet fuldstændig revideret i forbindelse med programmets anden fase, og som kan fås fra de adresser, der er angivet i afsnit VI og VII nedenfor. Det forventes, at selve Vejledningen vil gælde i flere år. Vejledningen bliver suppleret af årlige Indkaldelser af forslag, og ligeledes af særlige indkaldelser af forslag vedrørende bestemte handlingsprogrammer.

Indkaldelserne af forslag, hvoraf dette dokument er det første, anfører vigtige supplerende oplysninger, såsom tidsfrister for indsendelse af ansøgninger og eventuelle særlige årlige prioriteter, hvad enten det gælder for alle deltagende lande eller — såfremt aktionerne styres decentralt — kun for enkelte lande. Både Vejledning for Ansøgere og Indkaldelse af forslag skal derfor nærlæses i forbindelse med hinanden. Samlet indeholder de alle de oplysninger, der er nødvendige for at ansøge om Socrates-stipendier.

3. De nye teknologiers udfordring og initiativet »e-Learning«

I anden fase vil Socrates give mere støtte til mobilitet og udvekslinger, samarbejdsprojekter og mange forskellige slags netværk i alle uddannelsessystemets grene. Der vil især blive lagt vægt på mange forskellige aktiviteter, der er udformet til at sætte uddannelsessystemet i stand til virkelig at drage fordel af **informations- og kommunikationsteknologien (IKT)** samt udnytte denne teknologis fulde potentiale til at forbedre undervisningens kvalitet og innovation.

(1) Island, Liechtenstein og Norge.

(2) Bulgarien, Cypern, Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Den Slovakiske Republik og Slovenien.

Dermed kommer Socrates til at spille en vigtig rolle for implementeringen af Europa-Kommissionens initiativ »eLearning: Udformning af morgendagens uddannelse«, som blev præsenteret for Uddannelsesrådet den 8. juni 2000 ⁽¹⁾. Dette initiativs formål inden for uddannelse og træning er at supplere og samtidig udgøre en konkret manifestation af Handlingsplanen »Europa, som Europa-Kommissionen har lanceret for at imødekomme de udfordringer, som det informations- og vidensbase-rede samfund præsenterer os for.

De konkrete handlingslinier for initiativet »eLearning er følgende:

- en samlet indsats, der skal udstyre uddannelsesinstitutioner med hensigtsmæssige infrastrukturer (en opgave, der primært skal løses af medlemsstaterne)
- tiltag, der skal give undervisere og administratorer i undervisningssystemet den fornødne træning
- udvikling af relevant indhold og tjenester
- stimulering af samarbejde og dialog på alle niveauer.

Et udkast fra Kommissionen beskriver detaljeret alle de aktioner, der er planlagt på Fællesskabsplan på dette område, og det giver en oversigt over de generaldirektorater, der har ansvar for hver af aktionerne. Det giver desuden oplysninger om de specifikke programmer og procedurer.

For yderligere informationer henvises der til webadressen:

<http://www.europa.eu.int/comm/elearning>

4. Fremme af videnskabelige og tekniske studier

Det Europæiske Råd har på sit møde i Stockholm 23. og 24. marts 2001 anmodet om, at der især fokuseres på løsninger, der kan opmuntre unge mennesker, især kvinder, der involverer sig i videnskabelige og tekniske studier såvel som forslag, der tilskynder til undervisning af lærere på disse felter. Ansøgere under alle Socrates handlingsprogrammer bedes om at tænke over dette budskab i forbindelse med udviklingen af forslag.

5. Det Europæiske Sprogår 2001

Det Europæiske Sprogår 2001 bød på mange forskellige aktiviteter og arrangementer i hele Europa, som var tilrettelagt for at understrege hvilke fordele, alle borgerne har af at lære fremmedsprog hele livet igennem. Der er flere oplysninger på websiden:

<http://www.eurolang2001.org/>.

Fremme af sproglæring er et meget vigtigt mål for Socrates-programmet, og mange af handlingsprogrammerne fokuserer specifikt på det. Ansøgninger er særligt velsete til projekter, der bygger på erfaringer, der er hentet fra aktiviteter, der blev organiserede i løbet af Det Europæiske Sprogår, og som passer til målsætninger i et af handlingsprogrammerne under Socrates.

⁽¹⁾ KOM(2000) 318 endelig af 24.5.2000.

6. Memorandum om Livslang Uddannelse

Memorandum om Livslang Uddannelse blev godkendt af Kommissionen den 8. november 2000. Dette memorandum har til formål at skabe udbredt debat i Europa i forbindelse med implementeringen af livslang uddannelse med fokus på seks meget væsentlige budskaber: 1) Nye grundlæggende færdigheder for alle, 2) Større investeringer i menneskelige ressourcer, 3) Innovation i forbindelse med undervisning og træning, 4) Valuering af uddannelse, 5) Nytænkning af vejledning og rådgivning, 6) Uddannelse bragt nærmere hjemmet: <http://europa.eu.int/comm/education/life/index.html>. Ansøgninger under alle Socrates handlingsprogrammer anmodes om at overveje disse vigtige budskaber i udviklingen af forslag, der relaterer til konventionel, ukonventionel eller uformel uddannelse.

7. Formidling

Kommissionen agter at påbegynde en særskilt indkaldelse af forslag i september 2001 for formidlingsprojekter, der især fokuserer på formidlingen af resultater fra projekter, der tidligere har modtaget støtte fra Socrates. Projektkoordinatorene bliver direkte anmodet om at indsende deres ansøgninger. Formidlingsprojekter kommer til at starte i løbet af år 2002.

II. HANDLINGSPROGRAMMER UNDER SOCRATES

Socrates-programmet fremmer samarbejde under 8 aktioner, der er opsummeret nedenfor. Mere detaljerede beskrivelser findes i Vejledning for Ansøgere.

- **Comenius** søger at forbedre kvaliteten og styrke den europæiske dimension i **almen skoleuddannelse** ved at tilskynde til samarbejde mellem skoler på tværs af grænserne og bidrage til forbedret grund- samt videre- og efteruddannelse af personale, der er direkte involveret i skoleuddannelsessektoren, samt at fremme tilegnelsen af sprog og tværkulturel bevidsthed.
- **Erasmus** søger at forbedre kvaliteten og styrke den europæiske dimension i de **videregående uddannelser** ved at tilskynde til samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner på tværs af grænserne, fremme mobiliteten for studerende og undervisere på videregående uddannelser, samt at forbedre gennemsigtigheden og den akademiske anerkendelse af uddannelser og kvalifikationer i hele Unionen.
- **Grundtvig** søger at forbedre kvaliteten, den europæiske dimension, tilgængeligheden af og adgangen til **livslang uddannelse** via **voksenuddannelse** i ordets bedste betydning, at fremme bedre uddannelsesmuligheder for dem, der forlader skolen uden at have de grundlæggende færdigheder, samt at tilskynde til innovation via alternative uddannelsesforløb. Ud over uddannelse inden for det konventionelle uddannelsessystem, omfatter det også uddannelse, der finder sted på et ukonventionelt eller selvstændigt grundlag.

- **Lingua**, som vedrører **sprogundervisning og sproglæring**, støtter de andre Socrates handlingsprogrammer via tiltag, der er udarbejdet til at tilskynde og støtte sproglig mangfoldighed i hele Unionen, bidrage til kvalitetsforbedring i sprogundervisningen og -læringen samt fremme adgangsmulighederne for livslang uddannelse, der er tilpasset den enkeltes behov.
- **Minerva** fremmer europæisk samarbejde på området **åben uddannelse og fjernundervisning (ODL) og informations- og kommunikationsteknologi (IKT) i undervisningen**. Dette gøres ved at skabe større forståelse blandt lærere, elever, beslutningstagere og den brede befolkning, for hvad åben uddannelse, fjernundervisning og IKT vil betyde for undervisningen og gøres ved at være med til at sikre, at pædagogiske overvejelser tilgodeses behørigt ved udarbejdelsen af IKT- samt multimediebaserede undervisningsprodukter og -tjenester, samt ved at fremme adgangen til forbedrede metoder og uddannelsesressourcer inden for dette område.
- **Observation og innovation inden for uddannelses-systemer og -politikker** bidrager til at forbedre uddannelsessystemernes kvalitet og gennemsigtighed, samt til at fremme den uddannelsesmæssige innovationsproces i Europa gennem informations- og erfaringsudveksling, fastsættelse af god praksis, sammenlignende analyser af systemer og politik, samt drøftelse og analyse af spørgsmål, der er af fælles uddannelsespolitisk interesse. Sammen med andre aktiviteter omfatter denne aktion støtte til **Eurydice**- og **Naric**-netværkerne og **Arion**-studiebesøgene.
- **Fælles aktioner**, der forbinder Socrates med andre fællesskabsprogrammer, såsom Leonardo da Vinci, der vedrører erhvervsuddannelse, og handlingsprogrammet for unge.
- **Supplerende tiltag**, der støtter en række initiativer, som bidrager til programmets samlede målsætninger via bevidsthedsskabende aktiviteter og oplysningsaktiviteter, formidlings- og undervisningsaktiviteter og aktiviteter, der gennemføres af ikke-statslige organisationer.

Der findes også stipendier, der sætter de rette ansatte ved støtteberettigede institutioner i stand til at gennemføre **forberedende aktiviteter** i et andet deltagerland med henblik på at etablere fremtidige projekter og netværker. Nærmere oplysninger om disse stipendier fås fra de nationale kontorer, som også kan oplyse, om der er planlagt nogen forberedende seminarer inden for den periode, der dækkes af den nuværende indkaldelse.

Alle programmets aktioner lægger i henhold til de forskellige formål vægt på **lige muligheder** ud fra dette spørgsmåls to grundlæggende aspekter: at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder og hjælpe med til at bekæmpe ulighed, der er forbundet med social udstødelse (ugunstig situation på grund af socioøkonomiske omstændigheder, kultur, etnisk baggrund eller handicap).

III. ÅRLIGE PRIORITETER

Socrates' Vejledning for ansøgere (juni 2000-udgave) fastsatte kriterierne for støtteberettigelse og de vigtigste udvælgelseskri-

terier og -prioriteter, som er mere faste, og som anvendes, når der evalueres forespørgsler om finansiel støtte under programmet. I forbindelse med visse aktioner vil flere prioriteringer, som ændres fra år til år, imidlertid også blive definerede. Den slags ekstra prioriteringer anføres herunder for den periode, der dækkes af den nuværende Indkaldelse af forslag.

Hvor der for nogle aktioner inden for programmets rammer ikke er nogen ekstra prioriteringer i år, ud over dem der fremsættes i Vejledning for ansøgere, så er der for andre aktioner flere af den slags ekstra prioriteringer.

Der gøres også opmærksom på den ganske særlige vægt, der lægges på aktiviteter, der involverer nye informations- og kommunikationsteknologier (i forbindelse med initiativet eLearning) samt aktiviteter, der har tilknytning til sprogundervisning og -læring (ud fra det faktum at år 2001 fik betegnelsen Europæisk Sprogår), sådan som det er beskrevet herover i afsnit 1 i dette dokument.

COMENIUS: SKOLEUDDANNELSE

Ud over de udvælgelseskriterier og -prioriteringer, der er anført i Socrates' Vejledning for ansøgere, henledes opmærksomheden på følgende prioriteringer i løbet af den periode, der dækkes af den nuværende indkaldelse af forslag:

COMENIUS 1: SKOLEPARTNERSKABER

Ansøgninger er velkomne under alle tre projekttyper, nemlig Comenius skoleprojekter, Comenius sprogprojekter og Comenius skoleudviklingsprojekter. Blandt disse tre typer vil forslag til Comenius skoleudviklingsprojekter — som er en ny type projekter i anden fase af Socrates — være ganske særligt velkomne.

COMENIUS 2: GRUND- SAMT EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE AF SKOLERNES UNDERVISERE

Comenius 2.1: Europæiske samarbejdsprojekter

Projekter, der yder et væsentligt bidrag til **innovation** i uddannelsen af skolernes undervisere med særlig vægt på nye aspekter, der er forbundet med lærerrollen, vil få førstprioritering. Nedenstående er en liste med **forslag** til emner, som sådanne projekter kan være rettet imod:

Projekter vedrørende uddannelse, der kan anvendes af alle lærerkategorier

- Forberedelse af lærerstuderende og lærere, så de er parate til at anvende **de nye informations- og kommunikationsteknologier** som et pædagogisk redskab og som et nyt middel til at understøtte samarbejde lærerne imellem. Projekter på dette område vil primært se på nye måder at frembringe, opnå og anvende viden samt de implikationer, som dette har for lærere og lærerstuderende, udviklingen af samarbejdsfærdigheder for lærere/lærerstuderende gennem brugen af NIKT.

- **Skoleledelse** og skolelederens rolle, inklusive aspekter som: skolens ændrede rolle i samfundet og spørgsmålet om skolernes ret til selvbestemmelse, evalueringens vigtighed i forbindelse med forbedring af skoleuddannelsers kvalitet, behov hos og opgaver for de personer, der udarbejder skolernes læseplaner, samt involvering af mellemlidere i den samlede skoleledelsesstruktur, strategier for at skabe et trygt skolemiljø ved hjælp af konfliktforebyggelse og -håndtering samt for bekæmpelse af racisme og fremmedhad, spørgsmålet om køn og uddannelsesadministration.
- Forbedring af overgangen fra skolen til arbejdslivet **med særlig vægt på erhvervsvejledning og rådgivning.**
- Ansattes forberedelse på at anvende bestemte metodologier til **undervisning i andre fag gennem et fremmedsprog-ligt medie** (også kaldet »Content and Language Integrated Learning«: — CLIL).
- Ansattes forberedelse på at anvende specifikke metodologier **til at undervise i et fremmedsprog** (især et mindre udbredt fremmedsprog, der ikke undervises så meget i) i **børnehaveklasser og grundskolen.**
- Udvikling af **alsidige tilgangsvinkler**, som fremmer samarbejde mellem et netværk af forskellige aktører, der kan støtte eleverne — både i og uden for skolemiljøet (undervisere i skolerne, forældre, elevgrupper, erhvervsvejledere, rådgivningspersonale, ungdomsarbejdere, mæglere, gadeundervisere, socialværk, politiet, erhvervssektoren, foreninger, sports- og ungdomsklubber osv.).
- Udvikling af metoder til at **forbedre fremmøde på skolerne og resultatniveauer**, primært ved at gøre skolerne og undervisningen mere fleksibel og varieret (læseplaner, undervisningsmetoder, færdigheder, der læres i skolen, undervisnings- og læringsorganisering, skolemiljø osv.) og dermed mere spændende for eleverne. I denne forbindelse bør der især fokuseres på de behov, som børn af migranter, sigøjnere og rejsende har.

Comenius 2.2: Individuelle undervisningsstipendier

Der vil blive givet førstehedsrang til personer, der ud over at opfylde mobilitetens uddannelsesmæssige målsætning også kan bevise, at deres mobilitetsaktivitet rummer potentiale for på sigt at:

- understøtte dem i deres rolle som **multiplikatorer** inden for deres respektive institutioner og bidrage til at nå målsætningerne for deres institutions politik
- fremme oprettelsen af nye **skolepartnerskaber** under Comenius 1 i fremtiden.

Følgende afsnit erstatter det tilsvarende afsnit i Vejledning for ansøgere:

»C. INDIVIDUELLE STIPENDIER TIL EFTER- OG VIDERE- UDDANNELSE

Denne aktions målsætning er at tilskynde deltagere til at forbedre deres viden og færdigheder, for at de kan få en større forståelse for skoleuddannelsessystemet i Europa samt en forståelse af den europæiske dimension i deres arbejde.

Der er stipendier til rådighed, der kan gøre det muligt for lærere eller andre personalekategorier, der arbejder inden for skoleuddannelsessektoren, at deltage i efter- og videreuddannelsesaktiviteter (»kurser«) af en til fire ugers varighed, og som foregår i et andet land end det land, hvor disse lærere normalt arbejder.

For lærere, der underviser i fremmedsprog, skal disse kurser normalt, men ikke nødvendigvis, foregå i et land, hvor målsproget tales, og der gives undervisning i det.

I nogle tilfælde kan kurset foregå som et praktikophold inden for handel eller industri, hvor det skønnes at være hensigtsmæssigt for at sikre de ovenfor omtalte målsætninger.

Før og efter hvert kursus er der en forberedelses- og opfølgingsperiode. Disse arbejdsfaser foregår i deltagerens hjemland.

På visse områder adskiller arrangementer for sprog lærere sig en smule fra dem, der arrangeres for lærere, der underviser i andre fag. Der gives flere detaljer om dette på de relevante steder i teksten herunder.»

Følgende afsnit erstatter det tilsvarende afsnit i Vejledning for ansøgere:

»Hvordan ansøges der om at komme med i kataloget

Kommissionen vil regelmæssigt udsende indkaldelse af kurser for kursusudbydere, der ønsker at få deres kurser med i Comenius/Grundtvig kataloget. Enhver udbyder af efter- og videreuddannelseskurser for lærere eller andre personalekategorier, der arbejder inden for skoleuddannelsessektoren eller voksenuddannelse, hvad enten det er i den offentlige eller den private sektor, er berettigede til at søge herom. Ansøgninger skal indsendes til det relevante nationale kontor. Ansøgningskemaer fås ved anmodning fra de nationale kontorer.

Hver ansøgning vurderes på grundlag af den medfølgende dokumentation. Alle udvalgte kurser kommer derefter med i kataloget, uanset om de er udviklede inden for rammerne af et Comenius- eller Lingua-projekt, eller de er uafhængigt udviklede — uden finansiering fra Socrates-programmet.

Hvilke kriterier skal et kursus tilfredsstillende for at komme med i kataloget?

Kurser skal tilfredsstillende de kriterier, der er fastsat i indkaldelsen af kurser, der udgives hvert år, for at de kan komme med i Comenius kataloget.»

COMENIUS 3: COMENIUS-NETVÆRKER

Førsteprioritet gives til:

- netværker, der er udformet til at fremme den europæiske uddannelsesdimension, der for eksempel fokuserer på områder som europæisk statsborgerskab eller europæisk kulturarv
- netværk i specifikke fagområder eller fokusering på tværfaglige emner, såsom uddannelsesmæssig anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi, sprogundervisning, miljøuddannelse, kunstuddannelse og stimulering af kreativitet, tværkulturel uddannelse, videnskab og teknologi
- netværker, der fokuserer på metoder og aspekter ved skoleforbedring, såsom evaluering af skoleuddannelsers kvalitet, forbedring af skoleresultatets niveau, skoler og arbejdslivet, bekæmpelse af vold, racisme og fremmedhad i skoler, uddannelse og integrering af særlige målgrupper (børn af omreisende arbejdstagere, sigøjnere og rejsende personer, der på grund af deres erhverv ikke er bofaste, elever, der risikerer social udstødelse og elever med særlige uddannelsesmæssige behov).

Fortalere tilskyndes især til at foreslå netværker på områder, der relaterer til de prioriterede, og som ikke omfattes af eksisterende netværker. For at få oplysninger om eksisterende netværker, vær venlig at forhøre Dem ved Socrates-programmets nationale kontorer eller på websiden for Comenius på følgende adresse:

<http://europa.eu.int/comm/education/socrates/comenius/activities/comenius3.htm>

ERASMUS: VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

Ud over de udvælgelseskriterier og -prioriteringer, der er anført i Socrates' Vejledning for ansøgere, henledes opmærksomheden på nedenstående prioriteringer i løbet af den periode, der dækkes af den nuværende indkaldelse af forslag:

Der vil for **alle aktiviteter under Socrates/Erasmus** især blive fokuseret på projektet, der:

- Sikrer en europæisk dimension i forbindelse med problemstillinger på det politiske program inden for området videregående uddannelse samt dem, der bidrager til ansættelse, til en bæredygtig udvikling (især dens miljømæssige sider) og til udvidelse og styrkelse af demokratiet i Europa
- og/eller vil fokusere på brugen af informations- og kommunikationsteknologier, efter samme retningslinier som initiativet eLearning. Det gælder især for innovative kombinationer af fysisk og virtuel mobilitet, den uddannelsesmæssige IKT-brugs indflydelse på strukturer og metodologier inden for videregående uddannelsesinstitutioner samt tilblivelsen af nye uddannelsesmiljøer, der rummer en europæisk dimension
- og/eller reagerer på den stadigt større rolle, som universiteterne spiller i uddannelsessamfundet. Der fokuseres især på: forhandlinger på europæisk plan mellem de nye færdigheder, der kræves på arbejdsmarkedet, og udviklingerne på

læseplansområdet inden for de videregående uddannelser som helhed, lukning af den matematiske kløft samt videregående uddannelsesinstitutioners potentiale som platforme til overførsel af viden, færdigheder og værdier generationerne imellem.

Læseplansudviklingsprojekter («Curriculum Development» eller CD)

Der vil i forbindelse med **læseplansudviklingsprojekter** især blive fokuseret på:

- projekter, der:
 - i særdeleshed fokuserer på områder, der både vedrører by- og/eller regional planlægning og på miljøvidenskaberne
 - integrerer etik i et af følgende fagområder: handel, teknik, lægevidenskab, naturvidenskaber, kommunikations- og informationsvidenskaber
 - reagerer på fremtidige ekspertisebehov inden for kommunikations- og informationsvidenskaberne og tager højde for påvirkningen af den udvikling, der sker på IKT-området
- projekter, der søger at gøre noget ved den mangel, der er på højt kvalificerede IKT-specialister på europæisk plan. Disse projekter bør udvikles i et nært samarbejde med eksperter og samfundsøkonomiske partnere
- og/eller projekter, der vil præsentere forbindelser og synergier med andre aktiviteter under Erasmus, primært den tematiske netværksaktion og/eller andre aktiviteter under Socrates.

Intensive programmer (IP)

I forbindelse med intensive programmer vil der især blive lagt vægt på:

- projekter, der:
 - reagerer på fremtidige ekspertisebehov inden for kommunikations- og informationsvidenskaberne og tager højde for påvirkningen af den udvikling, der sker inden for IKT'erne
 - sigter på en tværfaglig tilgang til iværksættelse
- projekter, der reagerer på nye behov og udfordringer, der opstår på europæisk plan, og som præsenterer en stærk tværfaglig tilgangsvinkel
- og/eller projekter, der:
 - udgør afprøvninger af fremtidige CD-projekter, og som implementeres i nært samarbejde med eksperter og samfundsøkonomiske partnere
 - vil introducere forbindelser og synergier med andre aktiviteter under Erasmus, især den tematiske netværksaktion og/eller andre aktiviteter under Socrates.

Tematiske netværker

Der vil i forbindelse med Tematiske Netværker (TN) især blive fokuseret på:

- ansøgninger fra ansøgere, der agter at studere områder, der indtil nu ikke er gjort noget ved inden for denne aktion (primært matematik, økonomi, psykologi og adfærdsvidenskaberne, geovidenskaberne, pædagogik samt ansøgninger, der vedrører to eller flere studieområder ud fra en tvær- og multifaglig tilgangsvinkel
- ansøgninger, der omhandler, implementerer eller integrerer faglige eller tvær- og multifaglige prioriterings spørgsmål samt nyudviklinger inden for uddannelse, primært dem, der kommer fra nye uddannelses- og undervisningsmiljøer, og som beviser en mulig påvirkning inden for en eller flere aktioner eller programaktiviteter
- ansøgninger til formidling af resultater, der beriger det pågældende studieområde, og som sigter mod samarbejde med andre af programmets aktioner, aktiviteter eller initiativer, især i lyset af den generelle kontekst, der er anført herover.

GRUNDTVIG: VOKSENUDDANNELSE OG ANDRE UDDANNELSESFORLØB

Ud over de udvælgelses kriterier og -prioriteter, der er anført i Socrates Vejledning til ansøgere og dem, der henvises til i afsnit I ovenfor, henledes opmærksomheden på følgende prioriteringer i løbet af den periode, der dækkes af den nuværende indkaldelse af forslag:

PRIORITEREDE MÅLGRUPPER

»Voksenelever«, som Grundtvig brugte ordet, er alle personer, der er over 25, samt alle personer under denne alder, der ikke længere gennemgår deres første uddannelse på videregående uddannelses- (!) eller gymnasieniveau inden for det officielle skolesystem i deltagerlandene.

Selvom aktiviteter, der vedrører enhver del af den voksne befolkning, som de er defineret herover, vil blive vurderet, så vil der blive set med særlig velvilje på forslag under alle fire underaktioner, der fokuserer på helt specifikke **målgruppers** uddannelsesmæssige behov. Disse er:

- voksnelever i en uheldig situation, der skyldes sociale eller økonomiske omstændigheder
- unge mennesker, der har forladt skolen uden de grundlæggende kvalifikationer
- ældre borgere (med særlig fokus på at fremme dialogen generationerne imellem)
- personer med handicap
- kulturelle og etniske minoriteter, flygtninge, asylansøgere, sigøjnere og rejsende, migrerende professioner

(!) Henvisningen til videregående uddannelse manglede i juni 2000-udgaven af Vejledning for ansøgere, hvilket hermed er rettet.

- befolkninger i afsidesliggende landområder eller i forsømte byområder.

Inden for alle dele af Grundtvig-programmet lægges der særlig vægt på at nå ud til de dele af den voksne befolkning, der som regel kvier sig ved at benytte sig af tilbuddene om voksenuddannelse, og på at motivere dem til at deltage i livslang uddannelse med det formål at forbedre deres ansættelses evne, hjælpe dem med at tage mere aktivt del i samfundet eller ganske enkelt for at bibringe dem en større personlig tilfredsstillelse.

Aktiviteter, der støttes under alle fire elementer i Grundtvig-programmet, forventes på forskellig vis at udgøre et aktivt bidrag til fremme af flere tværgående målsætninger i Fællesskabets politik, inklusive primært ligestilling mellem kvinder og mænd, integration af handicappede personer, bekæmpelse af racisme og fremmedhad samt forebyggelse af social marginalisering.

GRUNDTVIG 1: EUROPÆISKE SAMARBEJDSPROJEKTER

Førsteprioritet gives til projekter, der behandler fælles udvikling af **innovative tilgangsvinkler** og/eller **deling og formidling af god praksis** og/eller **sammenlignende analyse**, der vedrører følgende:

- **Væsentlige færdigheder og kompetencer for voksne elever**
 - **Grundlæggende færdigheder**
 - aktivt **borgerskab** og demokrati
 - kompetence i brugen af (og udvikling af en kritisk holdning til) informations- og kommunikationsteknologi (**IKT**) (»elæsefærdighed«)
 - **sociale færdigheder** og kompetencer af tværgående art, såsom problemløsning og beslutningstagning
 - det at leve i et **multikulturelt** samfund, **sproglæring** og forberedelse på mobilitet inden for Europa, europæisk borgerskab
 - forståelse af **medierne**, og af hvordan informationer tilrettelægges.
- **Pædagogiske tilgangsvinkler**
 - **undervisning af voksenundervisere**: Førsteprioritet vil især blive givet til fælles udvikling og organisering af innovative kurser — der, hvor det er muligt, udløser passende eksamensbeviser — for uddannelse af lærere eller administratorer inden for området voksenuddannelse. Deltagelse i sådanne kurser vil være åben for deltagere fra alle lande, der deltager i Socrates-programmet, med hjælp fra stipendier under Grundtvig 3 (Mobilitet for undervisning)

- **innovative metodologier** for livslang uddannelse, der tager hensyn til specifikke elevgruppers behov, og især udviklingen af metodologier, der er udformede til at lette overgangen til en mere elevcentreret tilgangsvinkel.
- **Lokale og regionale strategier for voksenundervisning**
 - intensive strategier, der **stimulerer efterspørgslen** efter uddannelse blandt voksne
 - styrkelse og **koordinering af alle udbydere** af uddannelse og undervisning inden for specifikke lokaliteter/regioner i en samlet udviklingsplan for livslang uddannelse
 - udnyttelse af **kulturelle organisationers** potentiale, såsom biblioteker, museer, teatre og kunstgallerier, i forbindelse med livslang uddannelse
 - oprettelse af **ukonventionelle uddannelsesmuligheder** på steder, hvor borgere mødes af andre årsager (indkøb, sportsbegivenheder osv.)
 - udvikling af læringsmuligheder for den »**trede sektor**« — dvs. for folk, der vil være aktive i samfundet uden for rammerne for lønnet beskæftigelse (frivilligt arbejde, foreninger, lokale samfundsprojekter osv.)
 - tilskyndelse af innovative måder, hvorigennem **videregående uddannelsesinstitutioner** kan nå ud til den voksne befolkningsdel
 - fremme af **samspil mellem den konventionelle og den ukonventionelle/uformelle sektor** inden for voksenundervisning.
- **Finansiering og styring**
 - **metoder til finansiering** af livslang uddannelse (effektive modeller til finansiering og udgiftsfordeling på nationalt, regionalt eller lokalt plan)
 - **kvalitetssikring** i forbindelse med alle aspekter af voksenundervisning eller udviklingen af præstations- og kvalitetsindikatorer på området livslang uddannelse.
- **Vejledning og rådgivning**
 - fremme af en **holistisk tilgangsvinkel** til vejledning og rådgivning, der forbinder ansættelsesevne og den enkeltes personlige tilfredsstillelse, hvor den voksne elev klart er i centrum, samt tilgængelighed for alle
 - brug af **IKT/Internetbaserede informationskilder** og diagnosticeringsværktøjer som metoder, der kan åbne op for nye horisonter for forbedring af udbud og kvalitet af vejlednings- og rådgivningstjenester
 - modernisering og forbedring af **grund-, efter- og videreuddannelse samt professionel udvikling** for folk, der rådgiver og vejleder
 - udvikling af lettilgængelige former for **vejledning og rådgivning for specifikke målgrupper**

- eksperimenter med **innovative tilgangsvinkler**, såsom »ét-stopsværksteder« og metoder til at udvikle »skræddersyede« tjenester ud fra et individualiseret grundlag
- **kvalitetssikring** af vejlednings- og rådgivningstjenester.

GRUNDTVIG 2: UDDANNELSESPARTNERSKABER

Dette er stadig en meget ny aktion, hvori inkluderingen af en europæisk samarbejdsdimension i selve uddannelsesprocessen er af yderste vigtighed, sammenlignet med den mere resultatorienterede fokusering under Grundtvig 1. Derfor bydes forslag især velkomne, der vedrører ethvert emne, der er af fælles interesse for de deltagende organisationer, og som behandler ethvert aspekt af lokale behov på voksenundervisningsområdet, inklusive dem, der er omtalt som prioriterede temaer under Grundtvig 1 ovenfor. Alt afhængigt af efterspørgslen omfang, vil der imidlertid blive givet en vis prioritet til partnerskabsforslag, som indgår i lokale eller regionale strategier af den type, der er anført i afsnittet Grundtvig 1 i den nuværende indkaldelse af forslag. Der lægges især vægt på, at voksnelever involveres i udviklingen og implementeringen af uddannelsespartnerskabets aktiviteter.

Uddannelsespartnerskaber tilskyndes til at formidle de innovative resultater fra de europæiske samarbejdsprojekter, der tidligere er finansierede under Socrates; en oversigt over disse fås fra de nationale kontorer eller på websiden for Socrates, der er anført i afsnit VI af den nuværende indkaldelse, men dette er ikke et specifikt kriterium for at blive udvalgt.

GRUNDTVIG 3: MOBILITET FOR UNDERVISNINGEN AF VOKSEN-UNDERVISERE

Prioritet vil blive givet til personer, der, ud over at opfylde mobilitetens uddannelsesmæssige målsætning, ligeledes kan bevise, at deres mobilitetsaktivitet rummer potentiale til på sigt at støtte dem i deres rolle som multiplikatorer i deres respektive institutioner og dermed bidrage til, at institutionernes politiske målsætninger indfries.

Der ses med særlig velvilje på forslag, der vedrører alle aspekter af voksenuddannelse, og især dem, der bevisligt er vigtige i den omtalte specifikke lokale kontekst, inklusive de prioriterede temaer, der er anført under Grundtvig 1 ovenfor. Alt afhængigt af efterspørgslen omfang, kan der gives en vis grad af førsteprioritering til personer, der ønsker at gennemføre undervisning i forbindelse med lokale og regionale strategier af den type, der er anført i afsnittet om Grundtvig 1 i den nuværende indkaldelse af forslag.

Et katalog over tilbudte undervisningskurser i deltagerlandene vil kunne fås i løbet af den periode, der dækkes af den nuværende indkaldelse af forslag. Første prioritet vil generelt blive givet til ansøgere, der ønsker at deltage i sådanne kurser, selvom der også kan gives støtte til personer, der har fundet frem til andre specielt velegnede undervisningstilbud. Ansøgere tilrådes derfor at kontakte deres respektive nationale kontorer for at få flere oplysninger.

I nogle tilfælde kan en undervisningsaktivitet foregå ved, at nye færdigheder erhverves ved at observere god praksis ved en bestemt organisation i udlandet, i stedet for at et konventionelt kursus følges. Hvor sådanne aktiviteter udelukkende er bilaterale, frem for at de involverer deltagere fra flere europæiske lande i en multinational kontekst, skal oprindelseslandet og/eller værtslandet for mobiliteten være en medlemsstat i EU.

GRUNDTVIG 4: GRUNDTVIG-NETVÆRKER

Der vil blive givet førsteprioritet til netværker inden for følgende områder:

- **kvalitetssikring** inden for voksenundervisning eller området livslang uddannelse som helhed
- **kulturorganisationers** rolle (såsom biblioteker, museer, kunstgallerier og teatre) inden for den livslange uddannelseskontekst
- **metoder til finansiering** af livslang uddannelse (effektive modeller til finansiering og udgiftsfordeling på nationalt, regionalt eller lokalt plan)
- udvikling af uddannelsesmuligheder for den »**tredje sektor**« — dvs. personer, der ønsker at være aktive i samfundet uden for rammerne af lønnet beskæftigelse (frivilligt arbejde, foreninger, lokale samfundsprojekter osv.)
- **handicappedes** muligheder for at modtage voksenundervisning
- voksenundervisningsmuligheder for **ældre borgere**
- voksenundervisning i **landområder**.

Der vil desuden blive givet førsteprioritet til netværksforslag, der blev accepterede i den anden udvælgelsesrunde i år 2000, men som ikke fik støtte på grund af de begrænsede midler, der var til rådighed i budgettet, forudsat at de ansøger om støtte igen i 2002, og at de kvalitetsmæssigt ikke er dårligere end de andre netværker, der udvælges i år 2002.

LINGUA: SPROGUNDERVISNING OG -LÆRING

LINGUA 1: FREMME AF SPROGLÆRING

Dette er en ny aktion. De mulige aktivitetstyper, der er anført i Vejledning for ansøgere, er kun vejledende. Enhver aktivitet, der har mulighed for at leve op til det relevante områdes målsætninger, vil i princippet komme i betragtning.

Der er ingen specifikke ekstra prioriteter for den periode, der dækkes af denne indkaldelse af forslag.

Projekter er ganske særligt velkomne, hvis de søger at bygge videre på de fundamenter, der blev lagt af relevante projekter, der blev finansieret i løbet af det Europæiske Sprogår 2001.

LINGUA 2: UDVIKLING AF REDSKABER OG MATERIALER

Ud over de udvælgelseskriterier og -prioriteter, der er anført i Vejledning for ansøgere og dem, der henvises til i afsnit I

herover, så henledes opmærksomheden på resultaterne af et nyt studie om krav, der stilles på området materialer til sprogundervisning og -læring, som blev bestilt af Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur. Studiet fremhæver de områder, hvor Fællesskabets støtte kan vise sig mest effektivt som bidrag til at imødekomme de fastsatte behov. Udbuddet af områder, der omtales, er bredt og differentieret i henhold til målsprog.

Studiets resultater bør kunne hjælpe institutioner, der er interesseret i at udvikle materialer, der passer til deres projekter i overensstemmelse med de fastslåede mangler. Kommissionen beder derfor alle ansøgere om at bruge dette studie som referenceværktøj. Der vil blive givet førsteprioritet til projekter, der omfatter en eller flere mangler, der er identificerede i studiet.

Studiets resultater findes på webadressen:
<http://europa.eu.int/comm/education/socrates.html>

En trykt version af resultatsammenfatningen fås på de adresser, der er anført i afsnit VI og VII herunder.

Bemærk venligst:

Projekter, der sigter på materialemangler for sprogundervisning og -læring i forbindelse med specifikke faglige formål, skal præsenteres under Leonardo da Vinci-programmet og ikke under Socrates Lingua.

Ordbøger betragtes ikke i sig selv som sproglæringsværktøjer, og deres produktion falder derfor ikke inden for denne aktions område.

MINERVA: ÅBEN UDDANNELSE OG FJERNUNDERVISNING (ODL) OG INFORMATIONS- OG KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI (IKT) I UNDERVISNINGEN

Ud over de udvælgelseskriterier og -prioriteter, der er anført i Socrates' Vejledning til ansøgere, henledes opmærksomheden på følgende prioriteringer i løbet af den periode, der dækkes af den nuværende indkaldelse af forslag:

Minerva er nøgleaktionen for implementeringen af initiativet eLearning (se ovenfor). I denne forbindelse vil Europa-Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne især bestræbe sig på at fremme kritisk og ansvarlig brug af teknologi i undervisningen og på at sikre at enhver studerende kan nyde godt af et gunstigt miljø, hvad angår infrastrukturer, tjenester og indhold på alle niveauer i hele Europa.

Minervas bidrag til denne samlede indsats vil fokusere på følgende aspekter, og projektkoordinatorer opfordres til at tage hensyn til et eller flere af disse aspekter, når de indgiver deres forslag:

- *forståelse af de forandringer*, der foregår, vurdering af IKT's pædagogiske og organisatoriske virkninger, markstudier, identificering af områder, der er fremskridtsegne, analyse af finansieringsmodeller (for eksempel, baseret på partnerskaber mellem det private og det offentlige), observation af anvendelsesformål og tendenser inden for specifikke udviklingsområder

- eksperimenter med og analyse af nye undervisningsmiljøers virkninger, inklusive for eksempel:
 - nye organisatoriske scener — i klasseværelset eller udenfor
 - innovativ lærerundervisning, der er knyttet til organisatoriske ændringer
 - elevernes brug af nye apparater (f.eks. bærbare computere, elektroniske bøger, lette kameraer) og ny software
 - nye typer samfundscentre eller -netværker, uddannelsesmodeller for voksne eller for samfundsgrupper med en vanskelig baggrund
 - virtuelle universiteter, studerendes undervisning og tjenester, uddannelsesmodeller, der er baserede på samarbejde mellem universitet og industri
- brug af innovativ teknologi: for undervisning i grundlæggende færdigheder (skrivning, læsning, regning), interkulturel, videnskabelig eller kunstnerisk uddannelse (inklusive medieuddannelser), »kommunikationslære« eller elevernes udvikling af kritisk tænkning (etik)
- udvikling af kreative initiativer inden for området, for eksempel ved at samle skoler, forældre og offentlige eller private partnere uden for skolen
- bestemmelse af bedste praksis i brugen af IKT samt analyse af generaliseringsbetingelserne for en sådan praksis.

OBSERVATION OG INNOVATION

De **studier, analyser** og andre aktiviteter, der relaterer til observation af uddannelsessystemer og -politikker (Socrates aktion 6.1, punkt 2, litra c) og d), er blevet emne for en separat indkaldelse af forslag. Yderligere oplysninger herom fås på de nedenfor angivne adresser i afsnit VI. Det er muligt, at yderligere indkaldelser udsendes, når tiden er inde til det.

For så vidt angår **Arion**-studiebesøg, er det endnu ikke afgjort, hvilke emner, der betragtes som særlig relevante for den aktivitetsperiode, der dækkes af den nuværende indkaldelse af forslag. De nationale kontorer og ansøgningskemaerne vil henlede ansøgernes opmærksomhed herpå.

En særlig indkaldelse af forslag vedrørende Socrates aktion 6.2 (**innovative initiativer**) offentliggøres eventuelt i anden halvdel af år 2001.

FÆLLES AKTIONER

En særlig indkaldelse af forslag offentliggøres eventuelt i anden halvdel af år 2001 for et begrænset antal projekter vedrørende et begrænset antal temaer. På grundlag af den erhvervede erfaring agter Kommissionen at udsende en anden særlig indkaldelse af forslag for fælles aktionsprojekter i første halvdel af 2002. Flere oplysninger kan fås på Internettet:

<http://europa.eu.int/comm/education/socrates.html>

SUPPLERENDE FORANSTALTNINGER

Supplerende tiltag spiller en vigtig rolle inden for og mellem Socrates handlingsprogrammer: **Comenius, Erasmus, Grundtvig, Lingua og Minerva**. Ud over de udvælgelseskriterier og -prioriteter, der er anført i Socrates' Vejledning for ansøgere, henledes opmærksomheden på de politiske prioriteringer, der er beskrevet i afsnit 1 herover. Lige så velkomne er:

- projekter og andre initiativer, der så vidt muligt involverer uddannelsesmæssige aktører og netværker, studerende, ngo'er eller medier, med det formål at debattere og analysere aktuelle problemstillinger eller europæiske spørgsmål. Disse projekter (workshopper, debatter, EU-simuleringer osv.) bør rumme stor uddannelsesmæssig værdi og sigte på at styrke demokrati, deltagelse og partnerskaber i det civile samfund
- projekter eller andre initiativer, der omhandler andre problemstillinger, der er anført på det politiske program på uddannelsesområdet med det formål at opbygge eller fremme den europæiske dimension eller det europæiske bidrag til det pågældende område
- initiativer og studier, der fastslår om aktiviteterne under Socrates er på forkant med udviklingen, deres virkning og/eller merværdi, nemlig ud fra bedste praksis, kvalitet og innovation.

Fremme af lige muligheder

Forslag på området at fremme lige muligheder kan fokusere på:

- at fremme lighed mellem kvinder og mænd
- at løse handicappede personers behov
- at hjælpe med at bekæmpe racisme og fremmedhad
- at afhjælpe virkningerne af samfundsøkonomiske belastninger.

I år 2002 lægges der ganske særlig vægt på projekter, der **fremmer lighed mellem kvinder og mænd**. Dette indebærer for eksempel: at hjælpe med at ændre holdninger og mentaliteter, at hjælpe med at fjerne seksuelle stereotyper i pædagogiske materialer, at gøre de studieretninger, som henholdsvis kvinder og mænd vælger, mere forskelligartede samt at tilskynde til bedre orientering om hvilke uddannelsesvalg, der fører til forbedret ansættelsesevne.

Fremme af videnskabelige og tekniske studier

Ansøgere anmodes om at overveje at udvikle forslag til metoder og tiltag, der kan tilskynde unge mennesker, især kvinder, til at fordybe sig i videnskabelige og tekniske studier samt forslag, der tilskynder til lærerundervisning på disse områder.

IV. FINANSIEL STØTTE

Vejledning for ansøgere oplyser om den finansielle støtte, der kan fås via programmet.

Under flere af programmets aktioner gives der støtte til forskellige »tværnationale samarbejdsprojekter« og »netværk«. Finansiell støtte fra Fællesskabet opnås ud fra princippet om udgiftsdeling. De deltagende institutioner/organisationer forventes derfor selv at afsætte midler til projektet og at oplyse om sådanne andre finansieringskilder. Beløbet på tildelte stipendier vil sandsynligvis variere betydeligt alt efter projekttype, antal lande, der er involverede osv. Følgende angivelser kan være nyttige for personer, der udarbejder projektforslag:

Comenius

- Comenius 2 (projekter): I henhold til tidligere erfaringer vil stipendierne sandsynligvis variere fra ca. 20 000 EUR til 100 000 EUR pr. år.
- Comenius 3 (netværk): I henhold til tidligere erfaringer varierer stipendierne sandsynligvis fra ca. 50 000 EUR til 150 000 EUR pr. år.

Erasmus

- Intensive programmer: Stipendierne udregnes på baggrund af antallet af deltagende institutioner og personer. I 2000/2001 lå gennemsnitsstipendiet for en IP på ca. 17 000 EUR med gennemsnitligt ni involverede institutioner.
- Udvikling af læseplaner: Støttebeløbet afhænger meget af antallet af partnere. På grund af forskelle i aktiviteterens omfang vil beløbet for et projekt af typen »studieprogram« generelt være højere end for et projekt af »modul«-typen. I 2000/2001 lå gennemsnitsstipendiet for et CD-projekt på ca. 18 000 EUR med gennemsnitligt seks partnere pr. projekt. Støttebeløbet for gennemførelses-/formidlingsprojekter baseres på de foreslåede aktiviteter.
- Tematiske netværk: Det finansielle støttebeløb afhænger af projektets størrelse og omfang. I 2000/2001 lå gennemsnitsstipendiet på ca. 100 000 EUR pr. netværk pr. år.

Grundtvig

- Grundtvig 1 (projekter): I henhold til tidligere erfaringer vil stipendierne sandsynligvis variere fra ca. 20 000 EUR til 100 000 EUR pr. år.
- Grundtvig 4 (netværk): I henhold til tidligere erfaringer vil stipendierne sandsynligvis variere fra ca. 50 000 EUR til 150 000 EUR pr. år.

Hvad angår de øvrige aktioner, hvorunder der planlægges tværnationale samarbejdsprojekter, navnlig Lingua og Minerva, har man ikke fundet det hensigtsmæssigt at nævne vejledende beløb.

I løbet af programmet kan der fås ekstra støtte for at gøre det muligt for handicappede at deltage.

V. FRISTER FOR INDGIVELSE AF FORSLAG

Aktion	Frist(er)	Aktivitetsperiode
COMENIUS		
Skolepartnerskaber	1. marts 2002 (*)	Start 1. august 2002
Tilkendegivelse af interesse i at modtage en Comenius-sproglærer	1. marts 2002 (*)	1. august 2002 til 31. juli 2002
Europæiske samarbejdsprojekter for uddannelse af undervisere på skoler	1. marts 2002	Start 1. oktober 2002
Individuelle uddannelsesstipendier til undervisere på skoler: — stipendier til grunduddannelse — stipendier til sproglærere — stipendier til efter- og videreuddannelse	Kontakt de nationale kontorer	Kontakt de nationale kontorer
Comenius-netværk	1. november 2001	Start 1. oktober 2002
ERASMUS		
Samarbejde mellem universiteter	1. november 2001	Start 1. juli 2002
Studerendes og underviseres mobilitet	Kontakt eget universitet	Kontakt eget universitet
Tematiske netværker	1. november 2001	Start 1. oktober 2002
GRUNDTVIG		
Europæiske samarbejdsprojekter	1. november 2001	Start 1. oktober 2002
Uddannelsespartnerskaber	1. marts 2002	Start 1. august 2002
Tilkendegivelse af interesse i at modtage en Comenius-sproglærer	1. marts 2002	Start 1. august 2002
Individuelle uddannelsesstipendier til voksenundervisere	Kontakt de nationale kontorer	Kontakt de nationale kontorer
Grundtvig-netværk	1. november 2001	Start 1. oktober 2001
LINGUA		
Fremme af sprogindlæring	1. november 2001	Start 1. oktober 2002
Udarbejdelse af redskaber og materialer	1. november 2001	Start 1. oktober 2002
MINERVA		
Åben og fjernundervisning/Informations- og kommunikationsteknologi i undervisningen	1. november 2001	Start 1. oktober 2002
OBSERVATION OG INNOVATION		
Generelle observationsaktiviteter	Kontakt Kommissionen	Kontakt Kommissionen
Arion-studiebesøg for beslutningstagere inden for uddannelsesområdet	1. maj 2002	1. september 2002 til 31. oktober 2003
Arion — multiplikatoraktiviteter	Kontakt Kommissionen	Kontakt Kommissionen
Innovative initiativer som respons på afdækkede behov	Kontakt Kommissionen	Kontakt Kommissionen
FÆLLES AKTIONER		
Fælles aktioner	Kontakt Kommissionen	Kontakt Kommissionen
SUPPLERENDE FORANSTALTNINGER		
Supplerende foranstaltninger	1. februar 2002 1. juni 2002 1. oktober 2002	Diverse
FORBEREDENDE BESØG		
Forberedende besøg for alle aktioner	Kontakt de nationale kontorer	Kontakt de nationale kontorer

(*) I følgende lande gælder tidligere frister:

- Tyskland: datoerne varierer mellem de forskellige Länder, hvor den tidligste dato er den 15. januar 2002 for skolepartnerskaber og den 31. december 2001 for skoler, der ønsker at modtage en sproglærer. Nærmere oplysninger om datoerne for alle Länder kan fås fra de nationale kontorer i alle deltagende lande.
- Frankrig: den 1. februar 2002 (Comenius).

VI. ANSØGNINGS- OG UDVÆLGELSESPROCEDURER

Ansøgnings- og udvælgelsesprocedurer under Socrates varierer alt efter hvorvidt den berørte aktion ledes centralt af Kommissionen eller på decentralt niveau af de nationale kontorer, der er udpeget af de deltagende lande. Disse oplysninger beskrives nærmere i Vejledning for ansøgere.

Vejledning for ansøgere og yderligere oplysninger om programmet kan fås:

- fra de nationale kontorer for programmet. Listen over disse står angivet i afsnit VII nedenfor og på Socrates' centrale webside herunder
- fra Socrates' centrale webside på: <http://europa.eu.int/comm/education/socrates.html>
- fra Socrates, Leonardo and Youth Technical Assistance Office (TAO), rue Trèves/Trierstraat 70, B-1000 Bruxelles/Brussel, tlf. (32-2) 233 01 11, fax (32-2) 233 01 50, e-mail: info@socrates-youth.be, som teknisk bistår Kommissionen (Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur) med gennemførelsen af programmet.

For flere af aktionerne inden for programmet organiseres der tematiske seminarer for at hjælpe med dels at finde passende partnerinstitutioner i andre deltagende lande og dels at finde projekter. Oplysninger om disse arrangementer kan fås fra de nationale kontorer.

VII. LISTE OVER NATIONALE SOCRATES-KONTORER

BELGIË — BELGIQUE — BELGIEN

Vlaamse Gemeenschap

Vlaams Socrates-Agentschap
H. Consciencegebouw 5C10
Koning Albert II-laan 15
B-1210 Brussel
Tel. (32-2) 553 95 83
Fax (32-2) 553 95 65
E-mail: renilde.reynders@ond.vlaanderen.be

Deutschsprachige Gemeinschaft

EU-Agentur
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Quartum Center 79 (Box 28)
B-4700 Eupen
Tel. (32) 87 56 82 10/11
Fax (32) 87 55 77 16
E-Mail: socrates@demetec.net
Internet: <http://www.eu.demetec.net>

Communauté française

Toutes actions Socrates sauf Erasmus
Ministère de la Communauté française
Cellule Socrates
Boulevard Léopold-II 44
B-1080 Bruxelles
Tél. (32-2) 413 40 43
Fax (32-2) 413 40 42
Courrier électronique: socrates@cfwb.be
Internet: <http://www.cfwb.be/socrates>

Erasmus

Agence francophone belge Erasmus
Place du Parc 20
B-7000 Mons
Tél. (32) 65 37 36 60
Fax (32) 65 37 36 62
Courrier électronique: agence.erasmus@umh.ac.be

DANMARK

Cirius
Hesseløgade 16
DK-2100 København Ø
Tlf.: (45) 33 95 70 00
E-post: cirius@ciriusmail.dk
Internet: www.ciriusonline.dk

Alle Sokrates-aktioner undtagen Erasmus

Vandkunsten 3
DK-1467 København K
Fax (45) 33 95 70 02

Erasmus

Hesseløgade 16
DK-2100 København Ø
Fax (45) 33 95 70 01

DEUTSCHLAND

Erasmus

Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)
Kennedyallee 50
D-53175 Bonn
Tel. (49) 228 882 277
Fax (49) 228 882 551
E-Mail: Erasmus@daad.de
Internet: http://www.daad.de/info-f-d/foerderprogramme/eu_programme/index.html

Grundtvig 1 (Projekte), 2 (Lernpartnerschaften) und 4 (Netzwerke); Lingua (außer an Schulen: siehe PAD oben); Minerva; alle sonstigen Aktionen

Bildung für Europa
Nationale Agentur beim Bundesinstitut für Berufsbildung
Hermann-Ehlers-Straße 10
D-53113 Bonn
Tel. (49-228) 107 16 08
Fax (49-228) 107 29 64
E-Mail: Sokrates@bibb.de
Internet: <http://www.na-bibb.de>

Comenius, Lingua (Schulbereich), Arion

Pädagogischer Austauschdienst der Kultusministerkonferenz (PAD)
Lennéstraße 6
D-53113 Bonn
Tel. (49) 228 501 298/251
Fax (49) 228 501 420/259
E-Mail: pad.comenius@kmk.org
Internet: <http://www.kmk.org>

Comenius (sprachbezogene Aktivitäten außer an Schulen und an Lehrerbildungseinrichtungen); Grundtvig 3 (Mobilität)

Carl Duisberg Gesellschaft e.V.
Herrn Rainer Krippendorff
Weyerstraße 79—83
D-50676 Köln
Tel. (49-221) 209 82 92
Fax (49-221) 209 81 14
E-Mail: KrippendorffR@cdg.de
Internet: <http://www.cdg.de>

ELLAS

IKY

Directorate of Special Programmes and International Scholarships
Unit for European Union Programmes
Lyssicratous 14
GR-10558 Athens
Tel. (30-1) 32 36 690/32 54 385-9
Fax (30-1) 33 12 759/32 21 863
E-mail: socrates@iky.gr
E-mail2: erasmus@iky.gr
Internet: <http://www.iky.gr>

FRANCE

Agence Socrates — Leonardo da Vinci
Programme Socrates
10, place de la Bourse
F-33080 Bordeaux Cedex
Tél. (33-5) 56 79 44 00
Fax (33-5) 56 79 44 20/21
Courrier électronique: contact@socrates-france.org
Internet: <http://www.socrates-france.org>

ESPAÑA

Todas las acciones del programa Sócrates excepto Erasmus

Agencia Nacional Sócrates
Ministerio de Educación y Cultura
Paseo del Prado, 28, 8ª planta
E-28014 Madrid
Tel. (34) 915 06 56 85
Fax (34) 915 06 56 89
E-mail: a.socrates@educ.mec.es
Internet: www.mec.es/sgpe/socrates

Erasmus

Agencia Nacional Erasmus
Vicesecretaría General del Consejo de Universidades
Ciudad Universitaria, s/n
E-28040 Madrid
Tel. (34) 914 53 98 42
Fax (34) 914 53 98 85
E-mail: mariateresa.diez@univ.mec.es

IRELAND

All Socrates actions except Erasmus, Minerva and Arion

Léargas — The Exchange Bureau
189 Parnell Street
Dublin 1
Ireland
Tel. (353-1) 873 14 11
Fax (353-1) 873 13 16
E-mail: education@leargas.ie
Internet: <http://www.leargas.ie/education>

Arion

Department of Education and Science
Marlborough Street
Dublin 1
Ireland
Tel. (353-1) 889 20 18
E-mail: mchughf@educ.irg.gov.ie

Erasmus and Minerva

Higher Education Authority — Erasmus
3rd floor
Marine House
Clanwilliam Court
Dublin 2
Ireland
Tel. (353-1) 661 27 48
Fax (353-1) 661 04 92
E-mail: erasmus@hea.ie
minerva@hea.ie
Internet: <http://www.hea.ie>

ITALIA

Agenzia nazionale Socrates Italia
 Indire (ex BDP)
 Via Michelangelo Buonarroti, 10
 I-50122 Firenze
 Tel. (39) 055 2380 326/328/338/387/388/389
 Fax (39) 055 2380 330/343/399
 E-mail: socrates@bdp.it
 socrates.finanziario@bdp.it
 comenius1@bdp.it
 comenius2@bdp.it
 comenius3@bdp.it
 arion@bdp.it
 erasmus@bdp.it
 grundtvig@bdp.it
 minerva@bdp.it
 lingua@bdp.it
 jointactions@bdp.it
 Internet: <http://www.bdp.it>

Agenzia nazionale Socrates Italia
 Sezione Erasmus
 Via Montagne Rocciose, 60
 I-00144 Roma
 E-mail: erasmus@bdp.it

LUXEMBOURG

Toutes actions Socrates sauf Erasmus et Minerva
 Ministère de l'éducation nationale, de la formation
 professionnelle et des sports
 29, rue Aldringen
 L-2926 Luxembourg
 Tél. (352) 478 52 10/478 51 90
 Fax (352) 478 51 37
 Courrier électronique: kraemer@men.lu
 Internet: <http://www.socrates.lu>

Erasmus, Minerva
 Centre de documentation et d'information pour les
 études supérieures
 280, route de Longwy
 L-1940 Luxembourg
 Tél. (352) 45 64 64/605
 Fax (352) 45 45 44
 Courrier électronique: nathalie.dock@mcesr.lu

NEDERLAND

Comenius, Arion
 Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs
 Nassauplein 8
 1815 GM Alkmaar
 Nederland
 Tel. (31-72) 511 85 02
 Fax (31-72) 515 12 21
 E-mail: algemeen@europeesplatform.nl
 Internet: http://www_europeesplatform.nl

Grundtvig, Minerva, Lingua
 Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs,
 dependance
 Bezuidenhoutseweg 253
 2594 AM Den Haag
 Nederland
 Tel. (31-70) 381 44 48
 Fax (31-70) 383 19 58
 E-mail: dependance@europeesplatform.nl
 Internet: <http://www.europeesplatform.nl>

Erasmus
 Nuffic
 Dutch National Agency for Socrates
 Postbus 29777
 2502 LT Den Haag
 Nederland
 Tel. (31-70) 426 02 57
 Fax (31-70) 426 02 59
 E-mail: socrates@nuffic.nl
 Internet: <http://www.socrates-programma.nl>

ÖSTERREICH

Büro für Europäische Bildungskooperation
 (Österreichischer Austauschdienst — ÖAD)
 Sokrates-Büro
 Schreyvogelgasse 2
 A-1010 Wien
 Tel. (43-1) 534 08 25
 Fax (43-1) 534 08 20
 E-Mail: office@socrates.at
 Internet: <http://www.socrates.at>

PORTUGAL

Agência Nacional para os Programas
 Comunitários Sócrates e Leonardo da Vinci
 Avenida D. João II, Lote 1.07.2.1
 Edifício Administrativo da Parque Expo — Piso 1 — Ala B
 P-1990-096 Lisboa
 Tel. (351) 218 91 99 09
 Fax (351) 218 91 99 29/218 91 99 32
 E-mail: gesteves@parquedasnacoes.pt

SUOMI/FINLAND	SVERIGE
Centre for International Mobility (CIMO) Hakaniemenkatu 2 / Hagnäsgratan 2 (PL/PB 343) FIN-00531 Helsinki/Helsingfors P. (358-9) 77 47 70 33 F. (358-9) 77 47 70 64 Sähköposti: sokrates@cimo.fi Internet: http://www.cimo.fi	International Programme Office for Education and Training Box 220 07 S-104 22 Stockholm Tfn (46-8) 453 72 00 Fax (46-8) 453 72 01 E-post: info@programkontoret.se Internet: http://www.programkontoret.se
UNITED KINGDOM	
All Socrates actions except Erasmus The Central Bureau for International Education and Training British Council 10 Spring Gardens London SW1A 2BN United Kingdom Tel. (44-207) 389 41 57 Fax (44-207) 389 44 26 E-mail: socrates@britishcouncil.org Internet: http://www.centralbureau.org.uk/socrates	Erasmus UK-Socrates Erasmus Council Research and Development Building The University Canterbury Kent CT2 7PD United Kingdom Tel. (44-1227) 76 27 12 Fax (44-1227) 76 27 11 E-mail: erasmus@ukc.ac.uk Internet: http://www.erasmus.ac.uk
ÍSLAND	LIECHTENSTEIN
Office of International Education/Socrates National Agency Neshagi 16 IS-107 Reykjavík Tel. (354) 525 58 51 Fax (354) 525 58 50 E-mail: General: karitask@hi.is Comenius: katei@hi.is Erasmus 1, Minerva: oeo@hi.is Erasmus 2: bey@hi.is Grundtvig, Lingua: rz@hi.is Internet: http://www.ask.hi.is	Sokrates-Büro Herrengasse 2 LI-9490 Vaduz Tel. (423) 236 67 58 Fax (423) 236 67 71 E-mail: hanspeter.walch@sa.llv.li Internet: www.socrates.li
NORGE	BALGARIJA
Centre for International University Cooperation (SIU) Norwegian Council for Higher Education Box 7800 N-5020 Bergen Tel. (47-55) 54 67 00 Fax (47-55) 54 67 20/21 E-mail: siu@siu.no Internet: http://www.siu.no	Socrates National Agency Tsarigradsko shousse Blvd, 125, bl.5 BG-1113 Sofija Tel. (359-2) 70 41 82/73 10 43/73 99 74 Fax (359-2) 971 34 57 E-mail: agency@socrates.bg Internet: http://www.socrates.bg
ČESKÁ REPUBLIKA	
CSVS Socrates Office U Lužického semináře 13 CZ-11801 Praha 1 E-mail: socrates@csvs.cz Internet: http://www.csvs.cz/socrates	Erasmus, Comenius, Lingua Tel. (420-2) 57 53 05 04/57 53 29 87 Fax (420-2) 57 53 24 07 Minerva Tel. (420-2) 57 53 24 09 Fax (420-2) 57 53 24 36/57 53 26 51 Grundtvig, Arion, other actions Tel. (420-2) 57 53 43 33/57 53 43 73 Fax (420-2) 57 53 18 22

EESTI	KYPROS
Foundation Archimedes Socrates Estonian National Agency Kohtu 6 EE-10130 Tallinn Tel. (372) 696 24 13 Fax (372) 696 24 26 E-mail: socrates@euedu.ee Internet: http://www.socrates.ee	Ministry of Education and Culture Socrates Unit Kimonos and Thoukidides Street CY-1434 Lefkosia Tel. (357-2) 800 600/649 Fax (357-2) 428 268 E-mail: minedu@cytanet.com.cy Internet: http://www.moec.gov.cy
LATVIJA	LIETUVA
Academic Programme Agency Vaiņu iela 2 LV-1050 Riga Tel. (371-7) 223 983 Fax (371-7) 820 171 E-mail: socrates@apa.lv Internet: http://www.apa.lv	ES Socrates programos koordinavimo paramos fondas (EU Socrates Programme Coordination Support Foundation) Geležinio Vilko g. 12 LT-2600 Vilnius Tel. (370-2) 61 05 92 Fax (370-2) 25 01 90 E-mail: socrates@socrates.lt Internet: http://www.socrates.lt
MAGYARORSZÁG	MALTA
Tempus Public Foundation Socrates Nemzeti Iroda Üllői út 82, H-1082 Budapest Postal address: H-1438 Budapest 70., POB 510 Tel. (36-1) 210 97 00/210 97 10 Fax (36-1) 210 97 01 E-mail: socrates@tpf.hu Internet: http://www.tpf.iif.hu	Socrates Committee European Union Programmes Unit Room 207 Administration Building University of Malta Msida MSD 06 Malta Tel. (356) 32 90 22 04 Fax (356) 32 38 07 E-mail: socrates@um.edu.mt
POLSKA	ROMÂNIA
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Foundation for the Development of the Education System ul. Mokotowska 43 PL-00-551 Warszawa Tel/fax: (48-22) 622 34 47/629 25 74 E-mail: socrates@socrates.org.pl Internet: www.socrates.org.pl	Agentia Nationala Socrates Bld. Schitu Magureanu Nr. 1 Etaj 2 — Sector 5 RO-70626 Bucuresti Tel. (40-1) 311 35 05/312 11 87 Fax (40-1) 311 35 00 E-mail: agentie@socrates.ro Internet: http://www.socrates.ro
SLOVENIJA	SLOVENSKÁ REPUBLIKA
EU Programmes Agency Ob železnici 16 SL-1000 Ljubljana Tel. (386-1) 586 42 40 Fax (386-1) 586 42 31 E-mail: Socrates@cpi.si Internet: http://www.cpi.si/EUsluzbe/eusluzbe.htm	Slovak Academic Association for International Cooperation (SAAIC) Socrates National Agency Staré Grunty 52 SK-842 44 Bratislava Tel. (421-7) 65 42 43 83/65 41 23 35 Fax (421-7) 65 42 44 83 E-mail: socrates@saic.sk Internet: http://www.saic.sk/socrates